

آئین نامه حمالی و باقی قضایا

و رو کرده‌ایم و این قوانین و آئین‌نامه‌ها را از زیر خروارها کاغذ و دوسیه بیرون کشیده‌ایم. خیر، این قوانین را در مجموعه قوانین و مقررات جزائی که به اهتمام قوه قضائیه در اواخر سال گذشته انتشار یافت پیدا کردیم و به شرحی که برای معرفی این اثر در بخش معرفی کتاب شماره گذشته ماهنامه نوشتیم، مجموعه مزبور زیر نظر معاون قضائی رئیس قوه قضائیه و با همکاری گروهی از نخبه‌ترین قضات و کارشناسان دادگستری تدوین شده است.

در این مجموعه که فراتر از ۱۲۰۰ صفحه دارد از قوانین و مقررات منسوخه خبری نیست، و فقط قوانینی را در آن می‌توان یافت که جاری است و قضات می‌توانند به آنها استناد کنند و رأی بدهند.

تعدادی از قوانین، آئین‌نامه‌ها و مقررات در این مجموعه وجود دارد که پیرمردان بسیار کهنسال را به یاد ایام جوانی می‌اندازد: آن روزگاری که حمالی شغل رایجی بود، آسیابهای غول‌آسا وجود نداشت و بابای آسیابان را می‌شد در حاشیه شهرها دید، گاریها و درشک‌ها در خیابانها رفت و آمد می‌کردند،

پیشخوان نانوايي‌ها باید همیشه مملو از نان می‌بود، رسته گوشت فروشان «ملمز» بودند در تمام سال مطابق تعدادی که برای هر فصل شهرداری تعیین می‌نماید بدون هیچ عذری کشتار کنند، و متصدیان قبرستانها مکلف بودند نکات زیر را رعایت کنند.

«گودی گور باید حداقل دو متر - طول دو متر و عرض هشتاد سانتی متر باشد... برای هر درگذشته گور جداگانه لازم است - دفن دو درگذشته یا بیشتر در یک گور ممنوع است.»

تورم قوانین

خواندن متن آئین‌نامه‌های زیر بی‌تردید موجب انبساط خاطر خوانندگان، و حتی در مواردی به قهقهه افغان آنها می‌شود، اما حقوقدانان، و به ویژه قضات متعهد و وکلای دادگستری را دچار اندوه خواهد کرد، زیرا اینان هستند که می‌دانند دادگستری ما زیر بار چه حجمی از قوانین کهنه، فاقد اثر، دست و پاگیر، مغایر و گیج‌کننده قرار دارد.

این چند نمونه از مقررات کهنه شده (ولی نافذ و قابل استناد و اجرا) را با این هدف منعکس کرده‌ایم تا توجه مسئولان را به یک بازنگری جدی در حجم انبوه قوانین مختلف کشور جلب کنیم.

این نکته را هم موقتاً یاد آور می‌شویم که آماده‌ایم مقالات حاوی نظریات و پیشنهادات حقوقدانان، قضات و وکلای دادگستری را در این زمینه در شماره‌های آتی ماهنامه منعکس کنیم:

آئین نامه باربران شهری

مصوب ۱۳۱۸/۹/۱۲

فصل اول - کلیات

ماده ۱- کسی که اشیاء و اجناس دیگران را در

اطلاع دارید که شما حق دارید با استناد به ماده ۴۱ نظامنامه نانوائی مصوب سال ۱۳۱۴ از این که صاحب نانوائی شما را در صف نان نگه داشته به دادسرا شکایت کنید و تعقیب و مجازات او را بخواهید؟

از آئین نامه باربران (یا به قول قدیمی‌ها حملان) شهری چه می‌دانید؟
لابد هیچ!

بنابراین اگر دیدید مأموری، باربری را که برای بردن مثلاً میوه‌های شما از صندوق عقب اتومبیلتان مشغول کار است، توقیف کرد تعجب نکنید، زیرا این مأمور به مواد آئین نامه باربران شهری (مصوب ۱۳۱۸/۹/۱۲) استناد خواهد کرد که ماده ۳ آن صراحت دارد:

«هر کس که قصد اشتغال به باربری داشته باشد باید قبلاً درخواستی برای پروانه با ذکر نام و نام خانواده و شماره شناسنامه و محل اقامت به انضمام دو عکس سر برهنه به شهرداری محل تسلیم نماید. یک عکس او به پروانه الصاق خواهد بود.»

گمان نکنید ما بایگانی را کد دادگستری را زیر

که فرا می‌رسد، تازه درمی‌یابند که قابل اجرا نیست. فلان سازمان، فلان شخص با نفوذ، فلان مقام مهم، با یک ابرو بالا انداختن، با یک دستور شفاهی و با یک چشم خیره کردن، تمام زحمات صاحب حق و دادگاهی را که به سود او رای صادر کرده است پایمال می‌کند و عملاً به او می‌فهماند که «برو حکم دادگاه را بگذار در کوزه و آبش را بخور» اینجا است که متظلم مادر مرده نه دست به سر زدن دارد و نه پای به در زدن!

هنگامی که ما انجام مهمترین وظیفه اجتماعی را از قاضی می‌خواهیم ولی به او کمتر از یک کارگر حقوق می‌دهیم آیا می‌توانیم از او انتظار فکر درست، رای درست و کار درست داشته باشیم؟ شما داور می‌کنید و پاسخ بدهید!

بهترین شاهد مثال درباره غربت و بی‌تأمینی قانون سخنان صریح رئیس سابق بازرسی کل کشور است که در مصاحبه با جراید گفته بود در خلال مدت ۱۳ سال که رئیس بازرسی کل کشور بودم نتوانستم امنیت قانونی را در کشور تأمین کنم و به هر کس که پس از من به این سمت خواهد رسید توصیه می‌کنم نخستین گام را در راه امنیت قانون در کشور بردارد.

در این مورد و موارد دیگر پیش از اینها می‌توان گفت و نوشت اما افسوس که مجال تنگ است و چاره‌نی جز اختصار و ایجاز نیست. تنها به عنوان واپسین سخن می‌گویم: آقایان! با دادگستری چنین رفتار نکنید، اینقدر توی سر این دستگاه عزیز نزنید، اینقدر قانون را خوار و بی‌مقدار نگردانید، اینقدر شان و ارزش منصب قضاء را پائین نیاورید و اینقدر مردم را از قانون، قاضی و دادگستری نومید نسازید.

در خانه اگر کس است، یک حرف بس است...»

اگر نخواهیم افراط کنیم، با رعایت جنبه احتیاط می‌توان گفت چنانچه از صد نفر پرسیده شود که آیا در حال حاضر می‌توان در شهرهایی مثل تهران گاری رانی کرد، و یا با گاری‌های بشکه‌دار به خانه‌ها آب رساند، نود و پنج درصد جوابها منفی خواهد بود.

یا اگر بپرسیم می‌دانید آئین نامه بارکشهای کندرو هنوز وجاهت قانونی دارد یا حیرت خواهند گفت: -نه بابا؟! ما را سر کار گذاشته‌اید؟

خود شما بگوئید: آیا می‌دانید که هنوز آئین نامه‌ای وجود دارد (و صد در صد هم قانونی و معتبر است) که تصریح می‌کند: «دایر کردن آسیاب‌ها از آبی یا بخاری و غیره برای آرد کردن غلات منوط به تحصیل پروانه از شهرداری است؟»

در مورد آئین نامه مرده شوبخانه و گورستان (مصوب ۱۳۱۹) چه می‌دانید؟ خیال می‌کنید با احداث سازمان عظیم و فوق مدرن و کامپیوتری شده بهشت زهرا، و گورستانهای مشابه، این آئین نامه از اعتبار افتاده است؟

مشکل دادگستری، فقر قانون نیست، فقر تأمین قانونی است

یک جفت کنش بیشتر از این وقت می‌گیرد، چگونه می‌تواند در کار خودش دقت لازم را بکند و مواز ماست بکشد و از تضییع حقوق مردم جلوگیری نماید و حق را به حقدارش برساند؟

هنگامی که ما تصمیم می‌گیریم درهای دادگاهها و دادسراهای خودمان را بی حساب و کتاب چنان باز بگذاریم که هر کس با هر شرایط اخلاقی و اجتماعی و هر میزان بهره علمی و عملی، بتواند بر مسندهای قضائی تکیه بزند و آنگاه بدون رویه مناصب آنها را بالا و پائین کنیم و تازه حتی با این کیفیت نازل علمی هم، نتوانیم در حداقل قابل پذیرش نیز نیروی انسانی فراهم سازیم، آنهم در شرایطی که سر و کار مردم به علت گرفتاریهای اقتصادی و اخلاقی و... و مراجعه آنان به دستگاه دادگستری بارها بیش از گذشته شده است، از این دادگستری امید بهبود داشتن یعنی از نخل خشکیده خرما چیدن.

کمیود دیگر دادگستری ما فقر خود قانون است، بدین معنی که قانون کشور ما، در دیار خودش بی اعتبار و غریب است، در خانه خودش امنیت ندارد. غالباً می‌شویم احکام قانونی دادگاهها ضمانت اجرا ندارد، هستند کسانی که سالها در راهروهای دادگستری می‌دوند تا از دادگاه رای بگیرند ولی هنگام اجرا رای

شهرها در مقابل دستمزد به وسیله چرخهای دستی یا دامی و وسیله حمل می‌نماید باربر نامیده می‌شود.

ماده ۲- باربر باید دارای پروانه از شهرداری باشد پروانه مجانی است و در هر سال منتهی تا بیستم فروردین باید به شهرداری تسلیم و تجدید گردد.

ماده ۳- هرکس که قصد اشتغال به باربری داشته باشد باید قبلاً درخواستی برای پروانه با ذکر نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل اقامت به انضمام دو عکس سر برهنه به شهرداری محل تسلیم نماید یک عکس او به پروانه الصاق خواهد بود.

تبصره - در صورتی که باربر تبعه خارجه باشد به جای شماره شناسنامه شماره گذرنامه و پروانه اقامت او ذکر خواهد شد.

ماده ۴- درخواست کنندگان پروانه باربری باید کمتر از ۱۸ سال سن نداشته و به شهرداری ضامن معرفی نمایند.

ماده ۵- باربر باید در صورت تغییر محل کار جایگاه خود کلاتری مربوطه را آگاه سازد.

ماده ۶- چهار چرخه‌ها و دوچرخه‌های دستی نامبرده باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - حداکثر طول چهارچرخه ۲ متر و عرض آن یک متر و ۲۵ سانتیمتر.
ب - حداکثر طول دوچرخه یک متر و ۱۵ سانتیمتر و عرض آن ۷۵ سانتیمتر.

ج - چرخهای آنها باید رزین باشد.

د - ساختمان چهارچرخه‌ها و دوچرخه‌ها باید طوری باشد که سربچه‌ها به سهولت به گردد و همچنین دوچرخه‌ها باید برای توقف وسیله اتکاء داشته باشند.

ه - چهارچرخه‌ها و دوچرخه‌ها باید دارای رنگ روغنی و همیشه تمیز باشند.

فصل دوم - وظایف باربران

ماده ۷- باربران حتی الامکان بایستی بارها را به وسیله چهارچرخه و دوچرخه‌های دستی حمل نمایند.

ماده ۸- بار چهارچرخه یا دوچرخه‌های دستی نباید از عرض و طول آنها تجاوز کند و باید به اندازه باشد که یک نفر راننده بتواند به سهولت به مقصد برساند.

ماده ۹- حرکت دادن چهارچرخه و دوچرخه‌های دستی و دام و همچنین عبور باربران که حامل بار هستند از پیاده‌روها ممنوع است و باربران باید همیشه از منتهی الیه سمت راست خیابان که ویژه عبور وسایل نقلیه است حرکت کنند.

ماده ۱۰- باربران باید در خیابانها و چهارراه‌ها و سربچه‌ها نهایت مراقبت را برای جلوگیری از وقوع تصادف به عمل آورند.

ماده ۱۱- باربران باید در موقع کار لباسی را که نمونه آن از طرف شهرداری تعیین می‌شود بپوشند و شماره‌ای که شهرداری می‌دهد به سمت راست سینه خود نصب نمایند.

ماده ۱۲- باربران باید در موقع کار پروانه باربری را همراه داشته هنگام لزوم به مأمورین شهرداری و اشخاصیکه بار به آنها می‌دهند ارائه کنند.

ماده ۱۳- باربران که با دوش بار حمل می‌کنند باید موقع کار دارای کوله پشتی و طناب باشند.

نرخ باربری بسته به رضایت طرفین است، در

نماید.

۳- چنانچه صاحب بار جنس را عبوراً به باربر داده است باید بار را به کلاتری محلی که بار را از آنجا حمل نموده تسلیم و رسید اخذ نماید.

ماده ۱۷- باربران در موقعی که برای رساندن بار به مغازه‌ها و خانه‌های اشخاص و غیره وارد پیاده‌رو می‌شوند باید نهایت دقت را به عمل آورند که اسباب زحمت دیگران نشوند.

ماده ۱۸- در موقع حمل بزرگ و نفت و امثال آن باربران باید نهایت دقت را در حمل آنها به عمل آورده و از محلهائی که احتمال خطر حریق می‌رود عبور نمایند.

ماده ۱۹- باربران در موقع تغییر شغل یا مسافرت به

به موجب آئین نامه مصوب ۱۳۱۸/۹/۱۲ این آقا مرتکب دو خلاف شده است. وسیله نقلیه او استناد آرد نیست و از وسط خیابان هم عبور می‌کند!

شهر دیگر باید پروانه و شماره خود را به کلاتری مربوطه تسلیم نمایند و بعد از فوت باربر بازماندگان او باید پروانه و شماره متوفی را به کلاتری مربوطه بدهند.

ماده ۲۰- شهرداری در موقع بروز فساد اخلاق از باربران می‌تواند موقتاً پروانه و شماره آنها را توقیف نماید.

ماده ۲۱- باربران ادارات و بنگاههای رسمی در پوشیدن لباس آن بنگاه یا اداره مختار بوده و باید شماره که از بنگاه به اداره مربوطه به آنها داده می‌شود در موقع کار به سمت راست سینه خود نصب نمایند.

ماده ۲۲- کلیه چهارچرخه‌ها و دوچرخه‌های دستی باید در شب چراغ داشته باشند.

ماده ۲۳- حمل مواد محترقه از قبیل دینامیت و مشتقات آن و باروت سیاه و چاشنی باید با رعایت آئین نامه طرز نگاهداری و حمل مواد محترقه به عمل آید و

صورت بروز اختلاف طرفین باید به کلاتری مربوطه مراجعه کنند.

ماده ۱۴- باربران باید با مشتریان خود با نهایت ادب رفتار نمایند.

ماده ۱۵- هر باربر مسئول است که بار را صحیح و سالم به مقصد برساند در صورتی که عیب و نقصی پیدا شود صاحب بار باید به کلاتری مربوطه مراجعه نماید.

ماده ۱۶- چنانچه باربر مقصد صاحب بار را پیدا نکند به طریق زیر باید اقدام نماید:

۱- در صورتی که بار متعلق به صاحب دکان یا مغازه یا حجره یا خانه و امثال آن باشد باید بار را عیناً نزد صاحبش برگردانیده و تحویل دهد.

۲- اگر صاحب بار جنس را از محل معینی از قبیل دکان و مغازه و کاروانسرا و امثال آن به باربر داده عین بار را به محلی که از آنجا حمل نموده برده و رسید اخذ

تورم قانون حقوقدانان را کلافه کرده است

مختلف طبق مقررات همان آئین نامه مجازات خواهد شد.

فصل سوم - وظایف اشخاصی که به وسیله چهارچرخه یا دوچرخه دستی یا دام اجناس و خواربار می فروشند

ماده ۲۴ - چهارچرخه و دوچرخه‌هایی که برای فروش اشیاء و اجناس و خواربار تخصیص داده می‌شوند باید حائز شرایط مندرجه در ماده ۶ آئین نامه باشند.

ماده ۲۵ - فروشندگان اجناس به وسیله چهارچرخه و دوچرخه‌های دستی و دام نباید کمتر از ۱۸ سال داشته باشند.

ماده ۲۶ - فروشندگان باید دارای گواهینامه بهداشتی شهرداری بوده و هر ماهه در شهرداری تجدید نمایند.

ماده ۲۷ - فروشندگان باید در موقع کار روپوش مطابق مقررات شهرداری روی لباس خود بپوشند و همیشه نظیف باشند.

ماده ۲۸ - فروشندگان برای تعریف و فروش کالاهای خود حق فریاد کردن ندارند.

ماده ۲۹ - فروشندگان خواربار باید اجناس خود را از گرد و خاک محفوظ نگاهدارند.

ماده ۳۰ - فروشندگان باید روی اجناس خود با تعیین بهاء و نوع جنس برچسب بگذارند. (۱)

ماده ۳۱ - فروش اشیاء و اجناس و خواربار به وسیله چهارچرخه و دوچرخه‌های دستی و دام و همچنین حمل بار به وسیله باربران در خیابانها و معابری که شهربانی ممنوع می‌نماید مجاز نخواهد بود.

فصل چهارم - مواد مجازاتی

ماده ۳۲ - اشخاص زیر به یک تا ۳ روز حبس و یا به تأدیبه ۵ تا ۳۰ ریال غرامت و در صورت تکرار به هر دو مجازات محکوم خواهند شد. (۲)

۱- باربری که دارای پروانه شهربانی نباشد.

۲- باربری که در صورت تغییر محل کار و جایگاه خود کلاتری مربوطه را آگاه نسازد.

۳- باربری که چهارچرخه یا دوچرخه دستی باربری که واجد شرایط مقرر در ماده ۶ نباشد راه بیندازد.

۴- باربری یا چهارچرخه و دوچرخه دستی که بیش از اندازه قوه خود بار حمل نماید یا محمولات آنها از عرض و طول چهارچرخه و دوچرخه تجاوز کند.

۵- باربری که با چهارچرخه و دوچرخه دستی بارکشی و دام از پیاده‌رو حرکت کند و همچنین باربری که شخصاً حامل بار باشد از پیاده‌روها عبور نماید و یا این که از منتهی‌الیه سمت راست خیابان که ویژه عبور

وسائل نقلیه است نرود.

۶- باربری که در خیابانها و چهارراه‌ها و سرپیچ‌ها مراقبت لازم برای جلوگیری از وقوع تصادف به عمل نیاورد

۷- باربری که در موقع کار لباس معینه را نپوشد و یا شماره خود را سمت راست سینه خود نصب ننماید.

۸- باربری که در موقع کار پروانه باربری را همراه نداشته باشد.

۹- باربری که برای حمل بار کوله پشتی و طناب نداشته باشد.

۱۰- باربری که با مشتریان خود با ادب رفتار نکند.

۱۱- باربری که بار را صحیح و سالم به مقصد نرساند.

۱۲- باربری که مقررات ماده ۱۶ آئین نامه را راجع به معاودت دادن بار رعایت نکند.

۱۳- باربری که برای رساندن بار به مغازه‌ها و خانه‌ها و غیره در پیاده‌رو اسباب زحمت دیگران شود.

۱۴- باربری که در حمل بترین و نفت و امثال آن دقت ننموده و از محلهائی که احتمال حریق می‌رود عبور نماید.

۱۵- باربری که در موقع تغییر شغل یا مسافرت به شهر دیگر پروانه و شماره خود را به کلاتری مربوطه تسلیم ننماید.

۱۶- باربری بنگاه یا اداره که در موقع کار شماره خود را به سینه نصب ننماید.

۱۷- راننده چهارچرخه و دوچرخه‌های دستی که در شب چراغ به وسایل مزبور نصب نکند.

۱۸- فروشنده اجناس به وسیله چهارچرخه و دوچرخه که گواهی‌نامه بهداشتی شهرداری نداشته و هرماهه تجدید نکند.

۱۹- فروشنده خواربار و اجناس به وسیله چهارچرخه و دوچرخه که در موقع کار مطابق مقررات شهرداری روپوش روی لباس خود نپوشیده و نظیف نباشد.

۲۰- فروشنده که برای تعریف و فروش کالای خود فریاد کند.

۲۱- فروشنده خواربار که اجناس خود را از گرد و خاک محفوظ ندارد.

۲۲- فروشنده خواربار که روی اجناس خود با تعیین بهاء و نوع جنس برچسب نگذارد.

۲۳- فروشنده یا باربری که رعایت ماده ۳۱ آئین نامه را ننماید.

آئین نامه مرده شویخانه و گورستان

مصوب ۱۳۱۹

فصل اول - کلیات

ماده ۱- ساختمان و انتظام مرده شویخانه و گورستان از لحاظ بهداشت تحت نظر شهرداری بوده و همچنین احداث بنگاههای نامبرده منوط به موافقت قبلی و

دریافت پروانه از شهرداری است.

ماده ۲- کسانی که می‌خواهند احداث مرده شویخانه یا گورستان نمایند باید اعتبار کافی داشته و مقررات این آئین نامه را کاملاً رعایت نمایند.

ماده ۳- مرده شویخانه باید بنا به مقتضیات محلی و به تناسب نیازمندی دارای اتاقهای کافی جهت گذاردن جنازه قبل از غسل - اتاقهای مخصوص غسل - اطاق برای معاینه درگذشتگان مشکوک - اطاق پذیرایی با لوازم - اطاق برای آئین مذهبی - انبار البسه درگذشتگان باشد، اتاقهای مخصوص غسل باید برای جریان آب گرم و سرد لوله کشی شده باشد و مجرای فاضلاب مطابق اصول بهداشت داشته باشد.

فصل دوم - شرایط حمل درگذشتگان

ماده ۴- حمل درگذشتگان قبل از تحصیل پروانه دفن ممنوع است مگر در موارد ضروری.

تبصره ۱- پروانه دفن را پزشک معالج مکلف است بدهد و در صورت نداشتن پزشک معالج باید به وسیله کلاتری مربوطه از پزشک بهداشتی شهرداری بخش پروانه دفن تحصیل نمایند و در موارد جنحه و جنایت باید به شهربانی یا پزشک قانونی دادگستری مراجعه شود (پروانه روی اوراق چاپی که از طرف اداره بهداشتی به طور رایگان به اختیار گذارده می‌شود نوشته می‌شود).

تبصره ۲- بینوایان و اشخاص غریب که در اماکن عمومی و گذرها فوت می‌نمایند و همچنین جسد خردسالها را که در این قبیل اماکن عمومی و گذرها می‌گذرانند پس از مراجعه به کلاتری از طرف پزشک بهداشتی بخش مربوطه معاینه خواهند شد و در صورتیکه مظنون به جنحه و جنایت نباشد پروانه دفن از طرف پزشک نامبرده صادر و به مأمور کلاتری تسلیم می‌شود تا از طرف کلاتری مأمورین مرده شویخانه برای حمل درگذشته احضار شوند.

ماده ۵- حمل جنازه به وسیله وسائط نقلیه و کرایه و شخصی اکیداً ممنوع است.

ماده ۶- اتومبیل یا کالسکه مخصوص نعش کش باید دارای تابوت رو بسته از چوب جلا شده بوده داخل آن نیز آهن سفید باشد که مرده را داخل آن قرار دهند. اتومبیل و کالسکه نامبرده باید منحصرأ برای حمل درگذشتگان به کار برده شده هرگونه استفاده دیگری از آن ممنوع است.

ماده ۷- پس از حمل درگذشته باید داخل تابوت را با آهک شستشو دهند.

ماده ۸- وسایل جهت حمل درگذشته می‌بایستی به محض اطلاع منتهی تا یک ساعت در محل حاضر شود. ماده ۹- مأمورین حمل باید لباس مشکی نظیف در بر داشته باشند.

فصل سوم - شرایط غسل و کفن درگذشتگان

ماده ۱۰- محل غسل باید کف آن تا یک متر از دیوار از سمنت صیقلی شده و صاف پوشیده شده و همیشه پاکیزه نگاهداری و لاقل روزی دو مرتبه به وسیله

وظایف گاریچی‌ها و درشکه‌چی‌ها در قبال اسبها و الاغ‌هایشان!

آب آهک شسته شود.

ماده ۱۱- غسل درگذشتگان در غیر مرده شویخانه‌های عمومی ممنوع است و در موارد ضروری موکول به موافقت شهرداری است.

ماده ۱۲- غسل درگذشتگان قبل از ارائه پروانه دفن ممنوع است.

ماده ۱۳- نگاهداری در گذشتگان مگر در موارد ضروری بیش از دو ساعت در مرده شویخانه ممنوع است.

ماده ۱۴- متصدیان غسل و کفن و دفن باید از دستورات مذهبی مطلع و دارای پروانه مخصوص بوده از شرایط بهداشت کامل آگاه باشند.

ماده ۱۵- متصدیان غسل و کفن پس از انجام کار باید هر دفعه دستهای خود را تا آرنج با آب گرم و صابون شسته سپس در یکی از محلولهای گندزدانی فرو برند.

ماده ۱۶- اشخاص نامبرده باید معروف به فساد اخلاق نبوده دارای پروانه تندرستی از پزشک رسمی بوده همیشه نظیف و در موقع کار لباس مخصوص در برداشته باشند.

ماده ۱۷- متصدیان غسل و کفن حق ندارند با لباس کار از مغسل خارج شوند و پس از انجام کار باید خود را شستشو داده با لباس شخصی بیرون روند.

ماده ۱۸- اشخاص نامبرده و همچنین گورکنان حق اشتغال به پیشه دیگری ندارند.

ماده ۱۹- کفن درگذشتگان باید در همان اطاق مخصوص غسل روی سکوی جداگانه که از سمت و یا سنگ یک پارچه صاف باشد انجام گیرد.

ماده ۲۰- ورود اشخاص متفرقه به محل غسل ممنوع است.

فصل چهارم - شرایط دفن و امانت‌گذاشتن درگذشتگان
ماده ۲۱- دفن و امانت‌گذاشتن درگذشتگان در غیر از گورستانهای رسمی ممنوع است.

ماده ۲۲- گودی گور باید حداقل دو متر، طول دو متر و عرض هشتاد سانتیمتر باشد. در اطفال خردسال عرض و طول به تناسب سن کمتر از این مقیاس منظور می‌شود.

ماده ۲۳- هر گور از اطراف باگور دیگر باید سی سانتیمتر فاصله داشته باشد.

ماده ۲۴- برای هر درگذشته گور جداگانه لازم

است. دفن دو درگذشته یا بیشتر در یک گور ممنوع است.

ماده ۲۵- در گور درگذشتگان که به بیماریهای واگیری مثل اسهال خونی - حصه - سل و غیره فوت کرده‌اند باید مقدار سه کیلو آهک در آب مخلوط نموده در توی گور بریزند و سپس روی آنرا بپوشانند.

فصل پنجم - گورستان

ماده ۲۶- گورستان باید دارای شرایط زیر باشد:

الف - محصور از دیوار و یا نرده آهن بوده مطابق نقشه مصوب شهرداری خیابان‌بندی و درختکاری و گل‌کاری داشته باشد.

ب - ساختمان مقبره‌های خصوصی در گورستان مطابق نقشه اداره بهداشتی خواهد بود.

ج - در گورستان باید محل مخصوص مطابق اصول بهداشت برای درگذشتگانی که به امانت‌گذاشته می‌شوند ساخته شود و نیز باید اطافهای متعدد جهت مشایعین - گورکنان - و گذاردن درگذشتگان داشته لوازم دفن از قبیل آهک و آجر و غیره همیشه موجود داشته باشد.

ماده ۲۷- گورستان باید به قدر کافی و به اقتضای موقع گورکن و کارگر داشته باشد.

ماده ۲۸- برای هر گورستان و مرده‌شویخانه یک دستگاه تلفن ضروری است.

فصل ششم - راجع به حمل درگذشتگان به اماکن متبرکه و یا سایر نقاط دیگر

ماده ۲۹- جنازتی که به اماکن متبرکه حمل می‌شوند باید با پروانه اداره بهداشتی شهرداری و یا پزشکی که به نمایندگی آن اداره تعیین می‌گردد بر طبق مقررات زیر انجام شود:

الف - اولیاء درگذشته کتباً شرحی منضم به پروانه پزشک معالج تهیه و تسلیم اداره بهداشتی خواهند نمود تا چنانچه از لحاظ بهداشت حمل جنازه مانعی نداشته باشد پروانه داده شود.

ب - طرز حمل جنازه به اماکن متبرکه و دوردست بر حسب محل و اقتضای فصل بر طبق دستورات اداره بهداشتی و یا پزشک نماینده آن اداره خواهد بود.

ج - برای حمل جنازه به خارج کشور طبق مقررات اداره کل بهداشتی باید رفتار شود.

فصل هفتم - مواد متفرقه

ماده ۳۰- مرده‌شویخانه و گورستان باید جداگانه دفاتر چاپی مخصوص زیر را مطابق دستور اداره بهداشتی برای ثبت عملیات مربوطه به خود داشته و نگاهداری نماید. دفتر ثبت گذشتگان - دفتر ثبت گزارش یومیه - دفتر درآمد و هزینه روزانه - دفتر ثبت هزینه متعلق به درگذشتگان.

تبصره - متصدی مرده‌شویخانه و گورستان مکلف است در مقابل دریافت هرگونه وجهی که به عنوان هزینه دریافت می‌کند قبض رسمی آن را در دفتر مربوطه ضبط

نماید.

ماده ۳۱- متصدی مرده‌شویخانه موظف است روی اوراق چاپی که به دستور اداره بهداشتی طبع شود همه روزه از کلیه درگذشتگان وارده گزارشی تهیه و حاضر نموده صبح روز بعد به اداره بهداشتی شهرداری تسلیم نماید کلیه پروانه‌های دفن صادره از طرف پزشکان باید ضمیمه گزارش نامبرده به اداره بهداشتی تسلیم شود این گزارش باید در دفتر مخصوص گزارش یومیه ثبت و وارد شود.

ماده ۳۲- البسه درگذشتگان همه ماهه جمع‌آوری و در آخر هر ماه با نظارت پزشک اداره بهداشتی شهرداری باید سوزانده شوند.

ماده ۳۳- نرخ حمل - کفن و دفن اموات مطابق صورتی خواهد بود که از طرف شهرداری تعیین و ابلاغ شود. کارکنان کفن و دفن نمی‌توانند به هیچ‌وجه اضافه از نرخ نامبرده و جهی از کسان درگذشته مطالبه و دریافت دارند.

ماده ۳۴- متصدی غسلخانه موظف است یک نسخه از تمام مقررات این آئین‌نامه را در محل مقتضی که قابل استفاده عموم باشد به دیوار نصب نماید و همچنین نرخ مصوب باید به خط درشت اعلام و به شرح بالا در معرض استفاده واردین قرار گیرد.

ماده ۳۵- هر یک از متصدیان غسلخانه و گورستان و همچنین کارکنان در مواردی که وظیفه مخصوصی به عهده آنها است مسئول اجرای کلیه مقررات این آئین‌نامه می‌باشند.

ماده ۳۶- آئین غسل و کفن و دفن درگذشتگان ملل متنوعه از لحاظ تشریفات مذهبی تابع مقررات مخصوص به خود آنها بوده ولی از لحاظ بهداشت و انتظامات تابع این آئین‌نامه خواهد بود.

ماده ۳۷- متخلفین از مقررات این آئین‌نامه طبق ماده ۲۷۶ قانون کیفر عمومی و به شرح زیر به کیفر خواهند رسید: (۳)

الف - چنانچه متخلف از متصدیان و مسئولین نگاهداری و اداره مرده‌شویخانه و گورستان باشد از مواد ۳ و ۶ و ۱۱ و ۱۳ و ۲۶ (شق الف و ج) و ۲۷ و ۲۸ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ تخلف کنند به حبس تکدیوری (۴) از یک تا هفت روز و جزای نقدی از ۵ تا پنجاه ریال و یا به یکی از این دو کیفر خواهند رسید و مراتب در پشت پروانه آنها قید می‌شود چنانچه در ظرف سال اشخاص نامبرده سه محکومیت به شرح فوق پیدا کنند پروانه آنها پس گرفته می‌شود.

ب - هرگاه کارکنان بنگاههای نامبرده از مواد ۴ و ۵ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۵ و ۱۷ و ۱۸ و ۲۱ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ تخلف کنند به حبس تکدیوری از یک تا سه روز و غرامت از سه تا سی ریال و یا به یکی از این دو کیفر محکوم می‌شوند.

همچنین اگر ثابت شود مسئولین و متصدیان بنگاه در نظارت و اجرای تکالیف کارکنان به شرح بند (ب) غفلت ورزیده‌اند به کیفر مقرر در بند الف این ماده خواهند رسید.

آیین نامه بارکشهای کندرو

مصوب ۱۳۱۸

فصل اول - شرایط به کار انداختن بارکشها

ماده ۱- به کار انداختن بارکشها از قبیل گاری و چهارچرخه و دوچرخه باری، آبکش و غیره بدون پروانه شهربانی ممنوع است.

ماده ۲- هرکس بخواهد یک یا چند بارکش از هر قبیل به کار بیندازد باید قبلاً به موجب درخواست از قصد خود شهربانی را آگاه سازد و در درخواست نام و نشان خود و نشانی منزل و جایگاه بارکش را قید و رونوشت مدرک مالکیت را (تا بتوان) پیوست نماید.

تبصره - در صورتیکه مالکین اتباع خارجه باشند باید به جای شناسنامه شماره گذرنامه و پروانه اقامت و تابعیت آنها ذکر شود.

ماده ۳- مالکین باید بارکشها و مالهای خود را قبل از به کار انداختن در شهربانی آماده و پس از معاینه در صورتیکه دارای شرایط مقرر در این آیین نامه باشد پروانه به طور مسجانی صادر و بارکش شماره گذاری خواهد شد.

ماده ۴- بارکشها به طریق ذیل شماره گذاری شده و اسم شهر زیر آن نوشته می شود.

۱- شماره گاریها در دو سمت راست و چپ به طول ۱۱ سانتیمتر و عرض ۱۳ میلیمتر با رنگ سفید نوشته می شود.

۲- شماره چهارچرخه و دوچرخهها با رنگ سفید به طول ۱۱ سانتیمتر و عرض ۱۳ میلیمتر روی صفحه آهنی بیضی شکل زمینه سیاه به طول ۱۸ سانتیمتر و عرض ۱۲ سانتیمتر نوشته شده در دو طرف نصب و سرب و منگنه می شود.

۳- شماره آبکشهایی که دارای مخازن فلزی هستند در دو طرف به طول ۱۱ سانتیمتر و عرض ۱۳ سانتیمتر با رنگ سفید و زمینه سیاه نوشته می شود و زیر شماره هر بارکش نام آن شهر ذکر می گردد.

وضعیت بارکشها و مالهای آنها

ماده ۵- کلیه بارکشها علاوه بر استحکام باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱- بارکشها باید دارای چراغ باشند.

۲- بارکشهایی که در شهر کار می کنند چرخ آنها

رزین باشد.

۳- مالهای بارکشهای نام برده فرجه بوده و مبتلا به امراض مسریه و مجروح نباشند.

۴- نعل بندی مالها باید طوری باشد که پای آنها نلغزیده و به زمین نخوردند.

۵- مالهای بارکش بدون تعلیمات و بدخو نباشند.

۶- یراقها و مهاری چرمی بوده و نهایت استحکام را داشته باشد.

۷- بارکشهایی که دارای نشیمن گاه هستند پهلوئی راننده باید بوق یا زنگ خیر نصب شود.

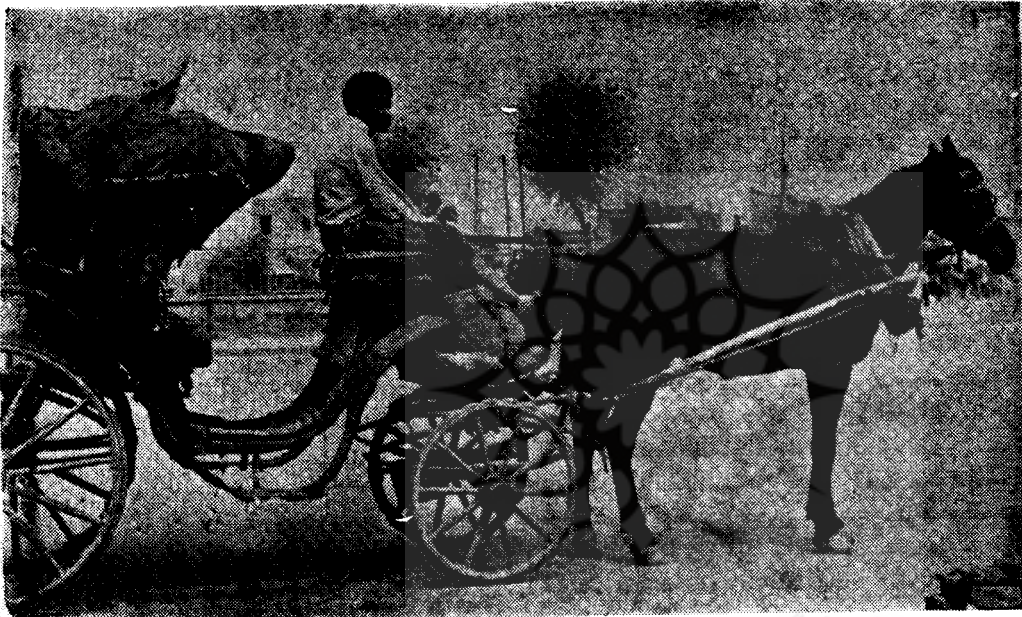
۸- بارکشها عموماً باید دارای رنگ روغنی باشند.

نمایند.

ماده ۱۲- هر موقع شهربانی لازم بداند بارکشها و مالها و یراق آنها را معاینه می کند.

ماده ۱۳- مالکین اگر بخواهند بارکشهای خود را در شهر دیگر به کار بیندازند باید شهربانی محلی را که قبلاً در آنجا کار می کرده از قصد خود مطلع سازد در این صورت شهربانی شماره آنها را اخذ و برای کار کردن در شهر دیگر کتباً به شهربانی مربوط معرفی می کند که طبق ماده ۲ این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۱۴- هرگاه مالک بارکشی موقتاً به شهر دیگری مسافرت نموده و در آنجا بخواهد کار کند باید فوراً

روزگار اینان به سر رسیده است اما قوانین مربوط به آنها هنوز بر قطر کتابهای قانون می افزاید.

فصل دوم - وظایف مالکین بارکشها

ماده ۶- مالکین باید در موقع تغییر منزل یا محل بارکشهای خود متنها تا سه روز شهربانی را کتباً آگاه سازند.

ماده ۷- مالکین در موقع فروش بارکشهای خود یا اوراق کردن یا تغییراتی که مستلزم تعطیل در کار بارکش باشد باید شهربانی را کتباً مطلع نمایند.

ماده ۸- مالکین در موقع کناره گیری از کار بارکشی باید قبلاً مراتب را کتباً به شهربانی اطلاع دهند.

ماده ۹- صاحبان بارکشها نباید راننده را که گواهینامه از شهربانی ندارد استخدام نمایند.

ماده ۱۰- صاحبان بارکشها در موقع استخدام راننده یا اخراج او تا ۴۸ ساعت باید کتباً شهربانی را مستحضر سازند.

ماده ۱۱- مالکین در موقع استخدام راننده باید ورقه خشنودی نامه مالک قبل را رؤیت و در موقع اخراج او نیز نباید بدون جهت از دادن خشنودی نامه خودداری

شهربانی محل را آگاه سازد شهربانی شماره بارکش او را اخذ و شماره گذاری خواهد نمود.

فصل سوم - مقررات مربوط به رانندگان بارکشها

ماده ۱۵- هیچ کس نباید بدون گواهینامه شهربانی به رانندگی بارکشها اشتغال ورزد.

ماده ۱۶- گواهینامه رانندگی به اشخاصی داده می شود که دارای شرایط ذیل باشند:

۱- سن رانندگان گاریها از ۲۳ و سن رانندگان چهارچرخه و آبکشها از ۱۸ سال کمتر نباشد.

۲- دارا بودن صحت مزاج.

۳- در صورت مشمول بودن باید دارای برگ خاتمه تحت السلاح یا معافیت باشند.

۴- دادن امتحان رانندگی بارکشها.

ماده ۱۷- دارندگان شرایط فوق باید سه عدد عکس سر برهنه خود را با درخواست به شهربانی تسلیم نموده که یک عدد آن به گواهینامه الصاق و به طور مجانی داده

قوانین مربوط به نعل اسب و الاغ هنوز به قوت خود باقی است

شود.

ماده ۱۸- رانندگان بارکشها باید شماره مخصوص باربری را موقع رانندگی در سمت راست سینه داشته باشند.

ماده ۱۹- رانندگان باید همیشه مؤدب و با نهایت احترام با مشتریان خود رفتار نمایند.

ماده ۲۰- رانندگان بارکشها در موقع رانندگی نباید استعمال نوشابه الکلی نموده باشند.

ماده ۲۱- رانندگان نباید بارکشهای خود را برای راندن ولو به طور موقت به اشخاصی که گواهینامه رانندگی ندارند واگذار کنند.

ماده ۲۲- رانندگان باید همیشه از دست راست خیابانها نزدیک پیاده‌روها و پشت سر هم حرکت نمایند.

ماده ۲۳- رانندگان نباید در خیابانها و گذرهای عمومی به مالهای خود خوراک بدهند.

ماده ۲۴- رانندگان بارکشهایی که داری نشیمنگاه هستند در خیابانها و نقاط پرجمعیت شهر باید پیاده شده مهاری را در دست گرفته حرکت نمایند.

ماده ۲۵- رانندگان بارکشها باید در ایستگاههاییکه شهرانی معین می‌نماید مطابق دستور مأمورین شهرانی بایستند.

ماده ۲۶- هنگام رانندگی و توقف در ایستگاهها صرف غذا و جای و غیره در بارکش ممنوع است.

ماده ۲۷- رانندگان باید دارای شلاق بلند یک رشته زهی یا چرمی بوده سر شلاق فلز یا گره نداشته باشد.

ماده ۲۸- رانندگان بارکشهایی که دارای نشیمنگاه هستند در ایستگاهها باید در نشیمنگاه خود نشسته یا این که جلوی مال بایستند و رانندگان بارکشهایی که فاقد نشیمنگاه هستند باید جلوی مال بایستند.

ماده ۲۹- رانندگانی که دارای نشیمنگاه هستند باید در محل مخصوص خود نشسته و رانندگی کنند و رانندگی به طور دیگر ممنوعست مگر در خیابانها و نقاط پرجمعیت که مطابق ماده ۲۴ این آیین‌نامه رفتار خواهد شد بارکشهایی که فاقد نشیمنگاه هستند رانندگان آنها باید در موقع راندن در شهر مهاری مال را در سمت راست در دست گرفته پیاده حرکت کنند.

ماده ۳۰- توقف بارکشها در گذرها ممنوع است مگر آن‌که توقف موقت آنها جهت بارگیری و بارریزی باشد و در این صورت باید در محلی که برای توقف وسایل نقلیه در هر خیابان تعیین شده است بایستند (وسط یا کنار خیابان)

ماده ۳۱- رانندگان بارکشها در خیابانها و گذرهای عمومی نباید از یکدیگر پیشی جویند.

ماده ۳۲- رانندگان در موقعی که می‌خواهند بارکش را نگاهدارند باید دست راست خود را با شلاق بلند کرده راننده پشت سر خود را آگاه سازد.

ماده ۳۳- اگر اختلافی بین رانندگان بارکشها و صاحبان بار تولید شود طرفین باید به پاسبان یا کلاتری مراجعه کنند.

ماده ۳۴- رانندگان بارکشها نباید از خیابانها و میدانها و گذرهای که شهرانی لوحه منع گذر وسایل نقلیه را نصب نموده گذر نمایند.

ماده ۳۵- رانندگان موظفند در موقع خروج از خدمت مالک بارکش اولی خشنودی نامه از او تحصیل و قبل از ارائه خشنودی نامه نامبرده مالک دیگری نمی‌تواند آن راننده را استخدام نماید. هرگاه مالکی بدون جهت از تسلیم خشنودی خودداری نماید شهرانی به درخواست راننده رسیدگی نموده در صورتی که خودداری مالک بدون مدرک و عذر موجهی باشد شهرانی در صورت اقتضا گواهینامه لازم به او خواهد داد.

ماده ۳۶- رانندگان بارکشها باید در موقع مسافرت با بارکش خود به شهر دیگر هنگام خروج مراتب را به شهرانی اطلاع دهند.

ماده ۳۷- گذر بارکشها از وسط ستونهای نظامی و همچنین دسته‌های شاگردان آموزشگاهها و پیش‌آهنگان و سایر دستجات تشریفاتی و مشایعت کننده جناز و غیره ممنوع است.

ماده ۳۸- رانندگان بارکشها باید در چهارراهها و سه راهها و سربیچها و خیابانهای سراسیب و کوچه‌هایی که منتهی به خیابان دیگر می‌شود و همچنین مقابل در آموزشگاهها و تماشاخانه‌ها و نمایشگاهها و سایر امکنه اجتماعات و تفرجگاههای عمومی فوق‌العاده آهسته و به دستور پاسبان حرکت کنند.

و بارکشهایی که دارای یوق یا زنگ خبر هستند باید در نقاط نامبرده زنگ یا یوق بزنند.

ماده ۳۹- رانندگان بارکشها باید موقع عبور وسایل نقلیه آشنشانی و اتومبیل‌های بهداری که به محل حادثه می‌روند نقلیه خود را در کنار خیابان متوقف ساخته و راه عبور را برای آنها آزاد بگذارند.

ماده ۴۰- رانندگان بارکشها باید همیشه نشانی مخصوصه که در نقاط معینه نصب و آهسته راندن و خطر و امثال آن را نشان می‌دهد کاملاً در نظر گرفته و رعایت نمایند.

ماده ۴۱- سوارکردن اشخاص روی بار ممنوع است.

مقررات مخصوصه بارکشها

ماده ۴۲- باربندی بارکشها باید طوری باشد که از عرض بارکشها تجاوز نموده و ارتفاع آنها نیز از سطح زمین بیش از سه متر و نیم نباشد.

تصوه - بارهائی که قابل تجزیه نبوده و از عرض

بارکش تجاوز نماید حمل آنها باید به اجازه شهرانی باشد.

ماده ۴۳- در باربندی باید مراقبت کامل به عمل آید که موقع حرکت تمام یا یک قسمت از محتویات بارکشها به زمین نیفتد.

ماده ۴۴- بارگیری بارکشها بیش از توانائی مالهای آن نباید باشد.

ماده ۴۵- حمل نعل به وسیله بارکشها ممنوع است مگر در موقعی که مأمورین شهرانی ضرورتاً اجازه دهند.

ماده ۴۶- در هر موقعی که رانندگان و مالکین بارکشها از طرف مأمورین شهرانی احضار شوند باید بدون فوت وقت در ساعت مقرر حاضر گردند.

ماده ۴۷- مالکین دوچرخه‌های آبکش باید مراقبت نمایند که انبار آب بطور محکم به وسیله آهن آلات به دوچرخه نصب شود و احتمال افتادن از روی دوچرخه نرود.

مقررات خلاصی

ماده ۴۸- اشخاص ذیل به حبس از ۳ تا ۷ روز و یا به تأدیبه از ۳۰ ریال تا ۵۰ ریال و در صورت تکرار تخلف به حبس و تأدیبه غرامت توأمأ محکوم خواهند شد.^(۵)

۱- کسانی که بدون معاینه بارکش یا مال یا بدون پروانه شهرانی بارکش راه بیاندازند.

۲- کسانی که بدون رعایت مراتب مندرج در ماده ۵ این آیین‌نامه بارکش راه‌اندازند.

۳- صاحبان بارکشهایی که رانندگان بدون گواهینامه را استخدام نمایند.

۴- رانندگانی که بدون گواهینامه شهرانی به رانندگی اشتغال ورزند.

۵- رانندگانی که در موقع رانندگی استعمال نوشابه نموده باشند.

۶- رانندگانی که بارکشهای خود را برای راندن به اشخاصی که فاقد گواهینامه رانندگی هستند واگذار کنند.

۷- رانندگانی که از سمت راست و پشت سر هم حرکت نکنند.

۸- رانندگانی که در خیابانها و نقاط پرجمعیت شهر روی بارکشها سواره حرکت کنند و همچنین رانندگانی که برخلاف ماده ۲۹ رفتار نمایند.

۹- رانندگانی که در ایستگاههایی که شهرانی معین نماید نایستند.

۱۰- رانندگانی که بارکش آنها دارای نشیمنگاه بوده در موقع توقف در ایستگاه در نشیمنگاه نشینند یا جلوی مال خود نایستند و همچنین رانندگانی که بارکش آنها فاقد نشیمنگاه است در جلوی مال خود نایستند.

۱۱- رانندگانی که در گذرهای عمومی و خیابانها از یکدیگر پیشی جویند.

۱۲- رانندگانی که در خیابانهای سراسیب و کوچه‌هایی که منتهی به خیابان می‌شود و همچنین در سربیچها و چهارراه‌ها سه راهها و درب نمایشگاهها و تماشاخانه‌ها و غیره آهسته و به دستور پاسبان حرکت

نکرده و یا بوق و زنگ نزنند.

۱۳- رانندگانی که در موقع نگاه داشتن بارکش راننده پشت سر را به وسیله بلند کردن دست یا شلاق مطلع نسازند.

۱۴- رانندگانی که لوحه منع گذر یا سایر نشانی‌ها که از طرف شهرداری نصب شده رعایت نکنند.

۱۵- رانندگانی که از وسط ستونهای نظامی و غیره گذر کنند.

۱۶- رانندگانی که در موقع گذر وسایل نقلیه آتش نشانی و اتومبیل‌های بهداری نقلیه خود را کنار خیابان متوقف ساخته و راه گذر برای آنها باز نگذارند.

۱۷- رانندگانی که اشخاصی را روی بار سوار کنند.

۱۸- رانندگانی که مراعات استحکام دوچرخه‌های آبکش را نکنند و احتمال سقوط مخزن آب برود.

ماده ۴۹- اشخاص ذیل به حبس از یک روز تا سه روز و یا به تأدیه غرامت از ۳ ریال الی سی ریال و در صورت تکرار تخلف به حبس و تأدیه غرامت توأمأ محکوم خواهند شد.^(۱)

۱- مالکینی که در موقع کنترگیری از کار یا تغییر منزل یا تغییر محل بارکشهای خود مراتب را به شهرداری اطلاع ندهند.

۲- مالکینی که در موقع فروش و یا اوراق کردن یا تغییر بارکشها مراتب را به شهرداری اطلاع ندهند.

۳- مالکینی که استخدام یا اخراج راننده را از خدمت به شهرداری اطلاع ندهند.

۴- مالکینی که در موقع به کار انداختن بارکش خود

در شهر دیگر از اطلاع دادن به شهرداری غفلت نمایند. شه راننده‌ای که رعایت ادب و احترام را نسبت به مشتریان خود ملحوظ ندارد.

۶- راننده‌ای که شماره مخصوص باربری را موقع رانندگی همراه نداشته باشد.

۷- رانندگانی که در خیابانها و گذرهای همگانی به مالهای خود خوراک بدهند.

۸- رانندگانی که در موقع رانندگی یا توقف در ایستگاهها صرف غذا یا چای نمایند.

۹- رانندگانی که بدون داشتن منظور بارگیری یا

بارریزی در گذرها توقف نمایند.

۱۰- رانندگانی که بارهانی حمل کنند که از عرض بارکش تجاوز نموده و همچنین ارتفاع بار یا بارکش از سه متر و نیم از زمین تجاوز کند.

۱۱- رانندگانی که در بارگیری رعایت توانائی مالهای خود را نکنند.

۱۲- رانندگانی که اقدام به حمل نعلش به وسیله بارکش نمایند.

۱۳- رانندگان و مالکینی که در موقع احضار مأمورین شهرداری بدون جهت حاضر نشوند.

۱۴- کسانی که در موقع باربندی رعایت استحکام

فریاد کردن برای فروشندگان دوره گرد ممنوع!

بستن بار را نمایند.

۱۵- رانندگانی که در موقع مسافرت با بار خود به شهر دیگر مراتب را به شهرداری اطلاع ندهند.

و اما در مورد کالای دخانیه

در خاتمه چند ماده از قانون کالاهای قاچاق را که مربوط به کالاهای دخانیه است ذکر می‌کنیم و

می‌پرسیم اگر در زیرنویس‌ها توضیحات کافی داده نمی‌شد، چند نفر می‌توانستند از واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این مواد که هنوز لازم الاجرا است سردر آورند؟ واقعاً وجود این قوانین در دورانی که میلیون میلیون باکس سیگار خارجی وارد کشور می‌شود کار ساز و لازم الاجرا است؟

ماده ۲۶- خرید و فروش و نگاهداری اجناس دخانیه و ادوات و اشیائی که به موجب قانون انحصار دخانیات مصوب ۲۶ اسفند ۱۳۱۰ و قانون اصلاح مواد ۳ و ۴ آن مصوب ۱۹ آبان ماه ۱۳۱۱^(۷) خرید و فروش و تملک آنها انحصار به دولت یافته قاچاق محسوب و

مرتکب به مجازات مقرر برای مرتکبین قاچاق اموال موضوع عایدات دولت محکوم می‌گردد.

ماده ۲۷- هرگاه ادوات

توتون سایب و دمارکوبی^(۸) و

ماشینهای سیگارپیچی در منازل

اشخاص و غیر از محل تمرکز

ماشین خانه کشف شود و

همچنین هرگاه معلوم شود که

اشخاصی هاون یا ماشین

توتونبری دستی یا موتور یا

ماشینهای کاغذبری و صحافی و

کاغذ سیگار و کیلزریزی و

متفرعات آنها را برای به کار بردن

در کار توتونبری و کاغذ سیگار

و کیلزر و نظایر آن نگاهداشته و یا

برای این مقصود به کار می‌برند

عین ماشین و هاون و ادوات

مذکوره ضبط و مرتکب و شرکاء

و معاونین او هر یک محکوم به

پرداخت جریمه نقدی از پانصد

الی یک هزار ریال خواهند شد و

در صورت تکرار جرم به علاوه

جزای نقدی به حبس جنحه‌ای از

یکماه الی ششماه محکوم

می‌شوند.

ماده ۲۸- تخلف از مقررات

ماده دوم قانون انحصار دخانیات

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰

موجب الزام به تحویل دادن تمام

جنس بدون دریافت قیمت از مؤسسه انحصار خواهد

شد.^(۱۰)

ماده ۲۹- اختلاط چوب قلاتی کوبیده، تنباکوی

کوبیده و سائیده یا توتون چیق سائیده و توتون نیم کوب یا

اجناس غیر دخانیه در توتون سیگار بریده یا در سیگار

سمنوع و در حکم قاچاق است و متخلفین بر طبق

مقررات فصل اول این قانون تعقیب خواهند شد.

ماده ۳۰- مجازات مرتکبین قاچاق کیلزر سیگار و

کیلزر جیگاره^(۱۲) و کاغذ آنها و انواع بوبین و همچنین

مجازات شرکاء مرتکبین مزبوره علاوه بر ضبط عین

میدانید دمار کوبی - کیلزریزی و جیکاره یعنی چه؟

جنس حبس جنجه‌ای سه ماه تا سه سال و جریمه نقدی به ترتیب ذیل خواهد بود:

الف - برای هر جعبه کاغذ سیگار محتوی صد دفتچه و اجزای آن یکصد ریال.

ب - برای هزار عدد کیلز سیگار و کیلز جیکاره و کمتر از هزار عدد پنجاه ریال و علاوه از هزار عدد اول برای هر یک هزار عدد و کمتر از آن ۱۵ ریال.

ج - برای هر جعبه بوبین و اجزای آن دویست و پنجاه ریال.

د - برای هر بند پانصد ورقی کاغذ سیگار و اجزای آن ششصد و پنجاه ریال.

ه - برای هر بند پانصد ورقی کاغذ جیکاره و اجزای آن هزار ریال.

ماده ۳۱- انواع بوبین و کاغذ سیگار و کیلز سیگار و کیلز جیکاره و کاغذبندی سیگار و جیکاره موجودی تجار که دارای علامت مخصوص انحصار دولتی دخانیات نبوده و قبلاً به موجب جواز مؤسسه انحصار دخانیات وارد و یا اجازه استعمال آن داده شده باید در ظرف مدتی که وزارت مالیه تعیین و اعلان خواهد کرد و از دو ماه کمتر نخواهد بود به مؤسسه اداره دخانیات تحویل شود کاغذهای دفتچه را اداره مذکوره مجاناً باندربول الصاق و به صاحبان آن مسترد می‌دارد بوبین و کاغذهای بندی و کیلز را در تحت نظر مأمورین خود برید و صاحبان مال در موقع احتیاج به مصرف می‌رسانند در صورت انقضای مدت مهینه از طرف وزارت مالیه و عدم تسلیم اجناس مزبوره ضبط و با صاحبان آنها مطابق ماده سی‌ام این قانون عمل خواهد شد.

ماده ۳۲- (۵۳/۱۲/۲۹) - مقدار توتون و سیگار و کاغذ سیگاری که مسافری و سیاحان می‌توانند برای مصرف شخصی وارد کشور نمایند طبق مقررات گمرکی تعیین خواهد شد.

ماده ۳۳ - ملغی شده . به موجب قانون مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹.

۱- در زمینه رعایت نرخ در این آیین‌نامه و سایر مقرراتی که چاپ کرده‌ایم، کسبه و از جمله بازرگان و دوره گردان، مشمول ماده ۶ قانون تعزیرات حکومتی مصوب ۶۷/۱۲/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام اعلام شده‌اند.

۲- میزان حبس و مجازات نقدی این قبیل تخلفات طی ماده واحده‌ای که در سال ۱۳۵۲ به تصویب رسید و هنوز هم نافذ می‌باشد تغییر

ماده واحده مربوط به تغییر و اصلاح مجازاتهای خلافی

مصوب ۱۳۵۲

نظر به حکم مقرر در ماده ۱۲ قانون مجازات عمومی مصوب خرداد ۱۳۵۲ با اختیار حاصل از ماده ۲۷۶ قانون مزبور وزارت دادگستری و وزارت کشور ماده واحده زیر را تصویب می‌نمایند:

ماده واحده - برای کلیه جرائم خلافی موضوع آیین‌نامه‌هایی که به استناد ماده ۲۷۶ قانون مجازات عمومی تصویب شده است به ترتیب زیر تعیین مجازات می‌شود:

۱- در مواردی که مجازات جرم خلافی فقط حبس تکدیری است به جای هر روز حبس تکدیری از یکصد ریال تا پانصد ریال جزای نقدی تعیین می‌شود.

۲- در مواردی که مجازات جرم خلافی فقط جزای نقدی (غرامت یا جریمه نقدی) است به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

الف - در صورتی که حداکثر جزای نقدی بیشتر از پنجاه ریال نباشد جزای نقدی از دویست ریال تا پانصد ریال تعیین می‌شود.

ب - در صورتیکه حداکثر جزای نقدی کمتر از پنجاه و یک ریال و بیشتر از یکصد ریال نباشد جزای نقدی از دویست ریال تا یک هزار ریال تعیین می‌شود.

ج - در صورتی که حداکثر جزای نقدی کمتر از یکصد و یک ریال نباشد جزای نقدی از دویست ریال تا دو هزار ریال تعیین می‌شود.

۳- در مواردی که مجازات حبس تکدیری توأم با جزای نقدی باشد به جای هر یک از آنها به ترتیب مذکور در بندهای ۱ و ۲ این ماده جزای نقدی تعیین و با هم جمع خواهد شد و مجموع آن در هر حال نباید از پنجاه ریال تجاوز کند.

حذیکه متضمن احراز صلاحیت محاکم عمومی است منطبق با موازین قانونی تشخیص می‌شود. این رأی بر طبق ماده ۳ از مواد اضافه شده به قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۳۷ برای دادگاهها در موارد مشابه لازم الاتباع است.

۸- دمارکوبی: دمار، ریشه‌های گوشت. در دکانهای کبابی و چلوکبابی، گوشتی را که برای تهیه کباب آماده کرده‌اند بدوآ همه‌رنگ و ریشه‌های آن را با کارد جداکنند ... فرهنگ معین. ظاهراً باید مراد از دمارکوبی در صنعت دخانیات کوبیدن رگ و بی ساقه و برگ توتون باشد.

۹- کیلزریزی - به مواد برقی که روی کاغذ می‌دهند تا حالت برقی و شفاف به آن بدهند کیلزریزی گفته می‌شود.

۱۰- ماده ۲ قانون انحصار دخانیات مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ به شرح زیر است:

ماده دوم - کلیه اجناس دخانیه پس از برداشت محصول و خشک نمودن باید در ظرف سه‌الی شش ماه بر حسب تشخیص مؤسسه انحصار مندرجاً به انبارهایی که آن مؤسسه در نزدیکترین محل دسترس زارعی یا مرکز بلوک و یا ولایات معین خواهد نمود وارد شود مؤسسه انحصار در هر محل باقتضای موارد موعودی را برای ورود اجناس دخانیه به انبارهای دولتی لازم می‌داند قبلاً تعیین نموده و در ظرف آن مدت هرگونه نظارتی که لازم بداند به عمل خواهد آورد.

۱۱- چوب قلابی - در مورد این کلمه در فرهنگهای عمید و معین هیچ توضیحی نیافتیم. در فرهنگ معین راجع به کلمه قلاب آمده است: مالیات گله «ایله‌خانان»: «چنان است که قضات و دانشمندان و علویان قلاب و قویچور ندهند». (تاریخ غازیان ۲۱۸)

۱۲- جیکاره: توتون خرده‌هائی که از غربال توتون‌سایان می‌گذشت و در واقع خاکه توتون بود به مصرف ساخت سیگار نامرغوب و ارزانی می‌رسید که به جیکاره معروف بود.

کرده است. متن این ماده واحده را جداگانه چاپ کرده‌ایم.

۳- این مجازاتها و جرائم نیز تابع ماده واحده ذکر شده در زیرنویس شماره ۲ است.

۴- حبس تکدیری به حبس‌های کوتاه مدت گفته می‌شود. حبسهای تکدیری اکنون به حبسهای تعزیری تغییر عنوان یافته است.

۵ و ۶- این مجازاتها نیز مشمول ماده واحده مذکور در زیرنویس شماره ۲ است.

۷- رجوع شود به رأی وحدت رویه شماره ۵ ردیف ۲۲/۶۰ - ۱۳/۱۳ و ۱۳۶۱/۲/۱۳ و رأی ۲۹ - ۱۳۶۴/۹/۲۶ دیوان عالی کشور که به ترتیب ۱ و ۲ ذیلاً آورده می‌شود:

۱- به موجب ماده یک قانون اصلاح قانون انحصار دخانیات مصوب سال ۱۳۱۰ خرید و فروش و نگاهداری اجناس دخانیه و از جمله سیگار در انحصار دولت قرار گرفته و با توجه به ماده ۲۶ قانون مجازات مرتکبین قاچاق ارتکاب اعمال مزبور از طرف اشخاص بدون دخالت و اجازه دولت در هر نقطه کشور اعم از اینکه مرتکب واردکننده بوده یا خیر و محل کشف داخل مملکت یا در نقاط مرزی باشد قاچاق محسوب و مرتکب به صراحت ماده مذکور قابل مجازات است و به فرض وجود اشیاء و نظائر سیگارهای خارجی در بازار این امر رافع مسئولیت جزائی مرتکب نخواهد بود و بنابراین رأی شماره ۲/۱۱۹۹ - ۲/۲۲ - ۱۳۵۹/۶/۲۲ شعبه دوم دیوانعالی کشور صحیح و مطابق با موازین قانونی و موجه بوده و نائید می‌شود این رأی طبق قانون وحدت رویه قضائی مصوب سال ۱۳۲۸ برای شعب دیوانعالی کشور و دادگاهها در موارد مشابه لازم الاتباع است.

۲- نظر به اینکه سیگارهای تولید داخلی پس از عرضه و فروش از ناحیه دولت (ادارات دخانیات) به نمایندگان و عاملین برای توزیع از تملک و انحصار مطلق دولت خارج می‌گردد بنابراین خرید و فروش و حمل و نگاهداری بعدی آنها از مصادیق قاچاق موضوع مواد یک و ۲۶ قانون مجازات مرتکبین قاچاق نمی‌باشد هرچند که ممکن است تخلف از مقررات عرضه و فروش آنها عنوان جرم دیگری داشته باشد بالتبیین نظر شعبه ۷ دادگاه کیفری ۲ قم در